

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 โดยผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ปรากฏผลในตาราง 1-3

ปัญหาและข้อเสนอแนะปรากฏในหน้า 51-52

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

แม่ฮ่องสอนเขต 2

ตาราง 1 การจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
1.	มีครูผู้รับผิดชอบดูแลเรื่อง การจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม โดยเฉพาะ	110	42.15	90	34.48	61	23.37
2.	ได้ส่งครูไปอบรม เพื่อมีความรู้เกี่ยวกับ การเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	114	43.68	101	38.70	46	17.62
3.	ได้กำหนดงานการจัด การเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียมไว้เป็น งานหลัก	125	47.89	99	37.93	37	14.18
4.	ได้จัดทำแผนการจัดการ เรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	116	44.44	133	50.96	12	4.60
5.	จัดตารางสอนตามตาราง ที่ออกอากาศ	191	73.18	55	21.07	15	5.75
6.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการวางแผนการเรียน	132	50.57	90	34.48	39	14.95

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
7.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเตรียมสื่อการเรียน						
	การสอน	145	55.56	82	31.41	34	13.03
8.	แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แก่นักเรียน	187	71.65	41	15.71	33	12.64
9.	จัดให้ครูควบคุมห้องเรียน ในขณะที่มีการเรียน						
	การสอน	194	74.33	52	19.92	15	5.75
10.	เพิ่มเติมเนื้อหาให้นักเรียน ในคาบเรียน	204	78.16	33	12.64	24	9.20
11.	เพิ่มเติมกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนในคาบเรียน	182	69.73	53	20.31	26	9.96
12.	เตรียมอุปกรณ์การเรียน ตรงกับรายการ						
	ที่ออกอากาศ	126	48.28	80	30.65	55	21.07
13.	บันทึกวีดิทัศน์ในห้องเรียน และเปิดให้นักเรียนดู						
	นอกเวลาเรียน	57	21.84	167	63.98	37	14.18
14.	จัดการเรียนการสอน จากการถ่ายทอดสด						
	ผ่านดาวเทียม	165	63.22	57	21.83	39	14.95
15.	จัดบรรยากาศในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียน						
	การสอน	187	71.64	53	20.31	21	8.05

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
16.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	178	68.20	51	19.54	32	12.26
17.	ให้นักเรียนปลายทางกับต้นทางได้ติดต่อสื่อสารกัน	39	14.95	191	73.18	31	11.87
18.	ให้นักเรียนปลายทางกับครูผู้สอนต้นทางได้ติดต่อสื่อสารกัน	33	12.64	197	75.49	31	11.87
19.	จัดให้นักเรียนเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมในวิชาภาษาไทย	173	66.29	68	26.05	20	7.66
20.	จัดให้นักเรียนเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมในวิชาคณิตศาสตร์	125	47.89	112	42.91	24	9.20
21.	จัดให้นักเรียนเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมในวิชาวิทยาศาสตร์	162	62.07	82	31.41	17	6.52
22.	จัดให้นักเรียนเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมในวิชาสังคมศึกษา	162	62.07	80	30.65	19	7.28
23.	จัดให้นักเรียนเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมในวิชาสุขศึกษา	156	59.77	83	31.80	22	8.43

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
24.	จัดให้นักเรียนเรียน ทางไกลผ่านดาวเทียม ในวิชาพลศึกษา	98	37.55	139	53.25	24	9.20
25.	จัดให้นักเรียนเรียน ทางไกลผ่านดาวเทียม ในวิชาศิลปะ	128	49.04	99	37.93	34	13.03
26.	จัดให้นักเรียนเรียน ทางไกลผ่านดาวเทียม ในวิชาภาษาอังกฤษ	103	39.46	134	51.34	24	9.20
27.	สรุปบทเรียนหลังคาบเรียน	164	62.84	62	23.75	35	13.41
28.	แจ้งวิธีการวัดผล ประเมินผลให้นักเรียน ทราบ	154	59.00	72	27.59	35	13.41
29.	ใช้วิธีการวัดผลประเมินผล แบบเดียวกับต้นทาง	96	36.78	102	39.08	63	24.14
30.	วัดผลประเมินผลการเรียน หลังคาบเรียนทุกครั้ง	95	36.40	134	51.34	32	12.26
31.	ใช้เกณฑ์การประเมินผล เป็นที่เข้าใจร่วมกันทั้ง ผู้สอนและผู้เรียน	164	62.84	64	24.52	33	12.64

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
32.	นำผลการเรียนของ นักเรียนที่เรียนทางไกล ผ่านดาวเทียมกับนักเรียน ที่ไม่ได้เรียนทางไกล ผ่านดาวเทียมมา เปรียบเทียบกัน	87	33.33	150	57.47	24	9.20
33.	นำผลการเรียนของ นักเรียนที่เรียนทางไกล ผ่านดาวเทียม ไปปรับปรุง การเรียนการสอน	146	55.94	77	29.50	38	14.56
34.	ให้นักเรียนประเมินการ เรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียมทุกภาคเรียน	95	36.40	127	48.65	39	14.95
35.	ให้ครูผู้สอนประเมินการ เรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียมทุกภาคเรียน	104	39.84	110	42.15	47	18.01
36.	ให้คณะครูในโรงเรียน ประเมินการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม ทุกภาคเรียน	106	40.61	107	41.00	48	18.39

จากตาราง 1 พบว่าการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ได้ปฏิบัติ 3 อันดับแรกคือเพิ่มเติมเนื้อหาให้นักเรียนในคาบเรียน ร้อยละ 78.16 รองลงมาคือ จัดให้ครูควบคุมห้องเรียน ในขณะที่มีการเรียนการสอน ร้อยละ 74.33 และจัดตารางสอนตามตารางที่ออกอากาศ ร้อยละ 73.18 ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 3 อันดับแรกคือ ให้นักเรียนปลายทางกับครูผู้สอนต้นทางได้ติดต่อสื่อสารกัน ร้อยละ 75.49 รองลงมาคือ ให้นักเรียนปลายทางกับต้นทางได้ติดต่อสื่อสารกัน ร้อยละ 73.18 และบันทึกวีดิทัศน์ในห้องเรียนและเปิดให้นักเรียนดูนอกเวลาเรียน ร้อยละ 63.98 ส่วนที่ไม่แน่ใจ 3 อันดับแรกคือ ใช้วิธีวัดผลประเมินผลแบบเดียวกับต้นทาง ร้อยละ 24.14 รองลงมาคือ มีครูผู้รับผิดชอบดูแลเรื่องการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยเฉพาะ ร้อยละ 23.37 และเตรียมอุปกรณ์การเรียน ตรงกับรายการที่ออกอากาศ ร้อยละ 21.07

ตาราง 2 การใช้งบประมาณ

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
1.	มีแผนการใช้งบประมาณ ในการจัดการเรียนการสอน การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	83	31.80	109	41.76	69	26.44
2.	ได้ของงบประมาณ สนับสนุนการจัดการเรียน การสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมจากหน่วยงานอื่น	66	25.29	128	49.04	67	25.67
3.	สนับสนุนให้มีเครื่องแปลง สัญญาณ IRD. พอเพียง	107	41.00	59	22.60	95	36.40
4.	สนับสนุนให้มีโทรทัศน์ พอเพียง	215	82.38	28	10.72	18	6.90
5.	สนับสนุนให้มีจานรับ สัญญาณพอเพียง	168	64.37	55	21.07	38	14.56
6.	สนับสนุนให้มี เครื่องโทรศัพท์พอเพียง	136	52.11	94	36.02	31	11.87
7.	สนับสนุนให้มีเครื่องเล่น วีดีทัศน์พอเพียง	142	54.41	86	32.95	33	12.64
8.	ติดตั้งเครื่องแปลงสัญญาณ (IRD.)ไว้รวมกันใน ห้องควบคุม	118	45.21	90	34.48	53	20.31
9.	ขอสนับสนุนคู่มือครู จากมูลนิธิไกลกังวล	177	67.81	45	17.24	39	14.95
10.	ขอสนับสนุนคู่มือนักเรียน จากมูลนิธิไกลกังวล	128	49.04	93	35.63	40	15.33

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
11.	ขอสนับสนุนหนังสือเรียน จากมูลนิธิไกลกังวล	98	37.55	114	43.68	49	18.77
12.	ขอสนับสนุนแบบทดสอบ จากมูลนิธิไกลกังวล	76	29.12	131	50.19	54	20.69
13.	สนับสนุนสื่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน อย่างพอเพียง	168	64.37	67	25.67	26	9.96

จากตาราง 2 พบว่าการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในด้านการใช้งบประมาณที่ได้ปฏิบัติ 3 อันดับแรกคือ
สนับสนุนให้มีโทรทัศน์พอเพียง ร้อยละ 82.38 รองลงมาคือ ขอสนับสนุนคู่มือครูจากมูลนิธิไกล
กังวล ร้อยละ 67.81 และสนับสนุนให้มีงานรับสัญญาณพอเพียง ร้อยละ 64.37 ส่วนที่ไม่ได้
ปฏิบัติ 3 อันดับแรกคือ ขอสนับสนุนแบบทดสอบจากมูลนิธิไกลกังวล ร้อยละ 50.19 รองลงมา
คือ ใช้งบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจากหน่วยงานอื่น
ร้อยละ 49.04 และขอสนับสนุนหนังสือเรียนจากมูลนิธิไกลกังวล ร้อยละ 43.68 ส่วนที่ไม่แน่ใจ
3 อันดับแรกคือ สนับสนุนให้มีเครื่องแปลงสัญญาณ IRD. พอเพียง ร้อยละ 36.40 รองลงมาคือ
มีแผนการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ร้อยละ 26.44
และใช้งบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจากหน่วยงานอื่น
ร้อยละ 25.67

ตาราง 3 ประสิทธิภาพการใช้งาน

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=261)							
1.	ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้ใช้ได้ดี	70	26.83	127	48.65	64	24.52
2.	ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยนักเรียน	115	44.06	94	36.02	52	19.92
3.	ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยคณะครู	108	41.38	97	37.16	56	21.46
4.	นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการใช้งานงบประมาณ	200	76.63	29	11.11	32	12.26
5.	จัดระบบให้สัญญาณภาพชัดเจน	207	79.31	32	12.26	22	8.43
6.	จัดระบบให้สัญญาณเสียงชัดเจน	188	72.03	48	18.39	25	9.58
7.	จัดห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียน	154	59.00	74	28.36	33	12.64

จากตาราง 3 พบว่าการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในด้านประสิทธิภาพการใช้งานที่ได้ปฏิบัติ 3 อันดับแรกคือ จัดระบบให้สัญญาณภาพชัดเจน ร้อยละ 79.31 รองลงมาคือ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการใช้งบประมาณ ร้อยละ 76.63 และจัดระบบให้สัญญาณเสียงชัดเจน ร้อยละ 72.03 ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 3 อันดับแรกคือ ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้ใช้ได้ดี ร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยคณะครู ร้อยละ 37.16 และประเมินการใช้อุปกรณ์โดยนักเรียน ร้อยละ 36.02 ส่วนที่ไม่แน่ใจ 3 อันดับแรกคือ ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้ใช้ได้ดี ร้อยละ 24.52 รองลงมาคือ ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยคณะครู ร้อยละ 21.46 และประเมินการใช้อุปกรณ์โดยนักเรียน ร้อยละ 19.92

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 283 ชุด ที่ได้ถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีผู้ตอบแบบสอบถาม 261 คน ร้อยละ 92.23 ผู้ศึกษาได้สรุปในแต่ละประเด็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยไว้ดังนี้

ด้านการเรียนการสอน

ปัญหา

1. การขัดข้องของกระแสไฟฟ้า (53)
2. นักเรียนเรียนไม่ทัน (46)
3. ตารางสอนของโรงเรียนไม่ตรงกับที่ออกอากาศ (34)
4. ครูต้นทางสอนเร็ว (28)
5. ไม่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ (18)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรขอความอนุเคราะห์หน่วยงานทางด้านไฟฟ้าให้เข้ามาดูแลเป็นพิเศษ (48)
2. ควรมีการสนับสนุนโซลาร์เซลล์ (42)
3. ควรใช้แผนการสอนของไกลกังวลที่ส่งมาให้โรงเรียน (33)
4. ควรปรับตารางเรียนของโรงเรียนให้ตรงกับตารางการออกอากาศ (31)
5. ควรขอคำปรึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่ (26)
6. ควรจัดการอบรมให้กับครูผู้ให้การสอนทางไกล (23)

ด้านการใช้งบประมาณ

ปัญหา

1. ขาดการสนับสนุนงบประมาณ (47)
2. โรงเรียนมีงบประมาณน้อย (36)

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาสนับสนุนงบประมาณ (45)
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเข้ามาสนับสนุนงบประมาณ (21)

ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน

ปัญหา

1. สัญญาณขัดข้องบ่อย (35)
2. crud ความเข้าใจในการใช้งานอุปกรณ์ (24)
3. เครื่องเสียบ่อย (22)
4. มีปัญหาในช่วงฤดูฝน (16)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีแผนรองรับเมื่อมีปัญหา (24)

